

การประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตามการรับรู้ของ
เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอในประเทศไทย

นายสุธี บุญฤๅติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-587-733-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1416441

PERFORMANCE APPRAISAL OF THE OFFICE OF THE PROVINCIAL EDUCATION
AS PERCEIVED BY EDUCATIONAL ADMINISTRATORS
AT PROVINCIAL AND DISTRICT LEVEL
IN THAILAND

Mr. Sutee Boonyathiti

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-733-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัด ตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา
ระดับจังหวัดและอำเภอในประเทศไทย

โดย

นายสุธี บุญฤทธิ

ภาควิชา

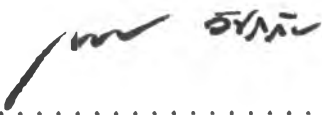
บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

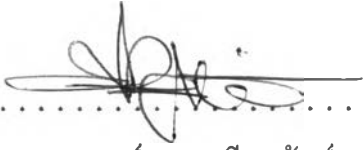
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์

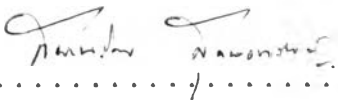
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์นี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร สุขนศทรัพย์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

นายสุธี บุญตะถิติ : การประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตาม
ตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอในประเทศไทย
(PERFORMANCE APPRAISAL OF THE OFFICE OF THE PROVINCIAL EDUCATION
AS PERCEIVED BY EDUCATIONAL ADMINISTRATORS AT PROVINCIAL AND
DISTRICT LEVEL IN THAILAND). อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ ๑๕๐ หน้า
ISBN 974-587-733-4

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการประเมินผลการปฏิบัติงานของ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ตามการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ
ในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด 144 คน และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ 260 คน แบบสอบถามแบ่ง
ออกเป็น 4 ประเด็น ตามองค์ประกอบที่สำคัญของการประเมินผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ 1) การ
พิจารณาการพรณนางาน 2) การกำหนดนโยบายการประเมินผลการปฏิบัติงาน 3) การกำหนด
วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 4) การกำหนดกิจกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีการปฏิบัติทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับน้อย คือ
1) การพิจารณาการพรณนางาน 2) การกำหนดนโยบายการประเมินผลการปฏิบัติงาน 3) การ
กำหนดวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 4) การกำหนดกิจกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอในประเทศไทย พบว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทุกด้าน มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C 541793: MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: PERFORMANCE APPRAISAL/ EDUCATIONAL ADMINISTRATORS AT PROVINCIAL AND DISTRICT LEVEL

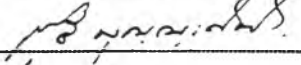
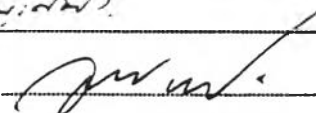
SUTEE BOONYATHITI : PERFORMANCE APPRAISAL OF THE OFFICE OF THE PROVINCIAL EDUCATION AS PERCEIVED BY EDUCATIONAL ADMINISTRATORS AT PROVINCIAL AND DISTRICT LEVEL IN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. NATNIPA CKOOPARAT, Ph.D. 155 pp. ISBN 974-587-733-4

The purpose of this research was to study and compare performance appraisal of the office of the provincial education as perceived by educational administrators at provincial and district level in Thailand. The study sample consisted of 144 educational administrators at provincial and 260 educational administrators at district level who were answered the questionnaire. The questionnaire form used in this study was divided according to the 4 aspects of performance appraisal factors, namely ; 1) job-description, 2) performance appraisal policy, 3) performance appraisal methods, and 4) performance appraisal procedures.

The results of the study indicated that the respondents agreed in rating all 4 aspects of performance appraisal of the office of the provincial education at the low level.

When the perceptions of educational administrators at provincial and district level were compared regarding the 4 aspects mentioned above, it was found that there were statistically significant differences at .05.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธีรนิภา กุปรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัยและตรวจสอบแก้ไขอย่างละเอียดทุกขั้นตอน จนสำเร็จเรียบร้อยและสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย ได้รับความช่วยเหลือ และความร่วมมืออย่างดีจาก ผู้อำนวยการการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งตอบแบบสอบถามและส่งคืนมายังผู้วิจัย

ผู้วิจัยตระหนักในความกรุณาของทุกท่านที่กล่าวมาแล้วข้างต้น รวมทั้งคณาจารย์ผู้มีส่วนให้ความรู้ ตลอดจนบิดา มารดา และคุณพรพิมล บุญญะถิติ ที่เป็นกำลังใจในการศึกษาและวิจัยครั้งนี้

ความดีทั้งปวงอันเกิดจากการวิจัยนี้ ขอมอบแต่ทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ ด้วยความสำนึกในพระคุณ

สุธี บุญญะถิติ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ณ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
สมมติฐานในการวิจัย	5
ค่านิยมศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ของการวิจัย	6
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิจัย	9
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน	10
การบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการในจังหวัด ...	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
3. วิธีดำเนินการวิจัย	51
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	51
สมมติฐานการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือวิจัย	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	103
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	103
สมมติฐานการวิจัย	103
วิธีดำเนินการวิจัย	103
สรุปผลการวิจัย	104
อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	110
รายการอ้างอิง	119
ภาคผนวก	123
ประวัติผู้วิจัย	155

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1. แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนก
เป็นรายจังหวัด 53
2. แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามกลุ่ม
ตัวอย่าง 60
3. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
เพศ 63
4. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
ระยะเวลาปฏิบัติงานในตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษา
ระดับจังหวัดและอำเภอ 64
5. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
การฝึกอบรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน 66
6. แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม
วุฒิสูงสุด 67
7. แสดงคะแนนการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ
จังหวัดและอำเภอในประเทศไทย เกี่ยวกับการประเมินผล
การปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้านการพิจารณา
การพรณงาน 68
8. แสดงคะแนนการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับ
จังหวัดและอำเภอในประเทศไทย เกี่ยวกับการประเมินผล
การปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้านการกำหนด
นรบายการประเมินผลการปฏิบัติงาน 72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9.	แสดงคะแนนการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอในประเทศไทย เกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ด้านการกำหนดวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน..... 79
10.	แสดงคะแนนการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอในประเทศไทย เกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านการกำหนดกิจกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงาน..... 83
11.	แสดงคะแนนการรับรู้ของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอในประเทศไทย เกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด..... 101

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

1. โครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด 41